

Hotărârea CNCD cu privire la hărțuirea Suveranului Mare Comandor al Marii Loje Naționale

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA din 5 mai 2010

Dosar nr.: 33/2009

Petiția nr.: 1.011/27.01.2009

Petent: Adre Pierre Szakvary

Reclamat: Bartolomeu Constantin Săvoiu

Obiect: hărțuire pe criteriul presupusei apartenenței etnice (maghiară) a petentului și pe criteriul cetățeniei franceze

I. Numele și domiciliul părților

[...]

II. Obiectul sesizării

Petiția nr. 1.011/27.01.2009 arată că i s-a încălcat dreptul la demnitate pe criteriul presupusei apartenenței etnice (maghiară) a petentului și pe criteriul cetățeniei franceze.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Potentul consideră discriminatorie afirmațiile: „Andre Szakvary este cetățean străin, de naționalitate străină și nevorbitor de limbă română” (comunicat din 29.09.2008); „Impunerea unui cetățean francez, care nu cunoaște limba română, în funcția de Suveran Mare Comandor încalcă toate regulamentele și constituțiile masonice românești și internaționale” (declarație de presă, martie 2008); „Agenții unguri pregătesc schimbarea mea” (declarație de presă); „Închipuiți-vă o singură secundă un Suveran Mare Comandor Român al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Vechi și Acceptat la Budapesta. De negândit, nu-i așa! Noi putem, însă, să avem la București de aproape 12 ani un Suveran Mare Comandor de naționalitate maghiară, ales în condiții mai mult decât contestabile, care nu vorbește românește și care are un singur lucru în gură: «les roumains c'est la merde», «la Roumanie c'est la merde» (românii sunt rahat, România este rahat)” (adresă trimisă mai multor persoane la 13.10.2008).

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 27.08.2009.

Părțile nu s-au prezentat la citare.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul arată că are calitate de Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru România al Ritului Scoțian Antic și Acceptat de grad 33 și ultim al obedienței Marii Loje Naționale Unite din România (MLNUR), iar reclamatul își arogă calitatea de Mare Maestru al MLNUR. Pentru a prelua controlul în asociație, reclamatul a lansat în public o serie de atacuri împotriva lui, bazate pe presupusa lui origine maghiară și pe cetățenia lui franceză (arată că este cetățean român având și cetățenie franceză). Consideră că aceste atacuri reprezintă o încălcare a demnității personale.

Depune la dosar acte în susținerea celor afirmate.

Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCN cu nr. 7.967/28.08.2009, consideră că reclamatul, „cetățean străin”, „născut la Budapesta” are o activitate „dușmănoasă contra țării noastre”. Arată că Marele Comandor al unui Suprem Consiliu trebuie să fie de naționalitatea și cetățenia țării, să jure în fața drapelului român și a Bibliei că este gata să-și dea viața pentru țară. Or, petentul probabil și-ar da viața pentru Ungaria sau Franța.

A depus la dosar statutul asociației care, la art. 13, arată că Supremul Consiliu din România se formează din cel puțin 9 membri, fiecare având cetățenia română.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că reclamatul a afirmat următoarele cu privire la petent: „Andre Szakvary este cetățean străin, de naționalitate străină și nevorbitor de limbă română” (comunicat din 29.09.2008); „Impunerea unui cetățean francez, care nu cunoaște limba română, în funcția de Suveran Mare Comandor încalcă toate regulamentele și constituțiile masonice românești și internaționale” (declarație de presă, martie 2008); „Agenții unguri pregătesc schimbarea mea” (declarație de presă); „Închipuiți-vă o singură secundă un Suveran Mare Comandor Român al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Vechi și Acceptat la Budapesta. De negândit, nu-i așa! Noi putem, însă, să avem la București de aproape 12 ani un Suveran Mare Comandor de naționalitate maghiară, ales în condiții mai mult decât contestabile, care nu vorbește românește și care are un singur lucru în gură: «les roumains c'est la merde», «la Roumanie c'est la merde» (românii sunt rahat, România este rahat)” (adresă trimisă mai multor persoane la 13.10.2008).

Conform Constituției Francmasoneriei Române din 1923 (depus ca statutul asociației de reclamat), pot fi membrii ai Supremului Consiliu din România persoane care au cetățenia română. Petentul a arătat că are cetățenie dublă, și română și franceză. Reclamatul nu a negat această afirmație.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. (1) garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Potrivit Constituției României, art. 20 alin. (1), „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația universală a drepturilor omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului, art. 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”.

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. nr. 137/2000), republicată, la art. 2 alin. (1) stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Conform art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000, republicată: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

Articolul 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată, arată: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, or, acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

Colegiul director consideră că faptele nu se încadrează în prevederile Codului penal, întrucât, conform art. 17 C.pen., „infracțiunea este fapta care reprezintă pericol social” (sub titlul Trăsăturile esențiale ale infracțiunii). În cauza de față însuși petentul nu a considerat că cele prezentate în petiție ar reprezenta un pericol social, din acest motiv s-a adresat către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și nu instanței penale.

Deși reclamatul nu a invocat exercitarea libertății de exprimare, Colegiul director consideră necesară stabilirea limitei exercitării acestui drept.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. (2), limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora,

pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată, art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: „Nicio dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție”.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice:
 - accesibilitatea;
 - precizia;
 - previzibilitatea normei;

- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

În mod evident, orice sancționare a limbajului urii, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Există prevederile Codului penal, accesibile, suficient de precise, cu sancțiuni evidente¹, întărite de Decizia nr. 62/18.01.2007 a Curții Constituționale²; există și o

¹ CEDO a constatat aceste aspecte referitor la legislația din România, atât cu privire la Codul penal, art. 205-207, cât și cu privire la Codul civil, art. 998 și 999 (*Constantinescu c. România*, nr. 28871/95, 27.06.2000, §68; *Cumpănă și Mazăre c. România*, nr. 33348/96, 17.12.2004, §86; *Boldea c. România*, nr. 19997/02, 15.02.2007, §50; *Stângu și Scutelnicu c. România*, nr. 53899/00, 31.01.2006, §44).

² Conform acestei decizii dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 C.pen., îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit – simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. – faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea

protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al O.G. nr. 137/2000, republicată, în mod similar accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (*Handyside c. Regatul Unit*, nr. 5493/72, 7.12.1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olanda*, 8348/78 și 8406/78, 11.10.1979; *Lingens c. Austria*, nr. 9815/82, 8.07.1986, §41; *Castells c. Spania*, nr. 11798/85, 23.04.1992, §42; *Otto-Preminger-Institute c. Austria*, nr. 13470/87, 20.09.1994, §49; *Jersild c. Danemarca* (Marea Cameră), nr. 15890/89, 23.09.1994, §31; *Wingrove c. Regatul Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25.11.1996, §52; *Incal c. Turcia*, nr. 41/1997/825/1031, 9.06.1998, §46; *Fressoz și Roire c. Franța* (Marea Cameră), nr. 29183/95, 21.01.1999, §45; *Ceylan c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 23556/94, 8.07.1999, §74; *Erdoğan și Ince c. Turcia*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8.07.1999, §47; *Gerger c. Turcia*, nr. 24919/94, 8.07.1999, §46; *Sürek și Özdemir c. Turcia*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8.07.1999, §57/i; *Sürek c. Turcia* NR. 1, nr. 26682/95, 8.07.1999, §58; *Sürek c. Turcia* NR. 4, nr. 24762/94, 8.07.1999, §54; *Okçuoğlu c. Turcia*, nr. 24246/94, 8.07.1999, §43/i; *Öztürk c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 22479/93, 28.09.1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegia* (Marea Cameră), nr. 23118/93, 25.11.1999, §43; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39; *Karkin c. Turcia*, nr. 43928/98, 23.09.2003, §27; *Erdoğan c. Turcia*, nr. 25723/94, 15.06.2000, §52; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39; *İbrahim Aksoy c. Turcia*, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10.10.2000, §51; *E.K. c. Turcia*, nr. 28496/95, 7.02.2002, §69; *Gündüz c. Turcia*, nr. 35071/97, 4.12.2003, §37);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător [*Handyside c. Regatul Unit*, nr. 5493/72, 7.12.1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olanda*, 8348/78 și 8406/78, 11.10.1979; *Castells c. Spania*, nr. 11798/85, 23.04.1992, §42; *Otto-Preminger-Institute c. Austria*, nr. 13470/87, 20.09.1994, §49; *Incal c. Turcia*, nr. 41/1997/825/1031, 9.06.1998, §46; *Fressoz și Roire c. Franța* (Marea Cameră), nr. 29183/95, 21.01.1999, §45; *Ceylan c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 23556/94,

socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme”.

8.07.1999, §74; *Erdoğan ve Ince c. Turcia*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8.07.1999, §47; *Gerger c. Turcia*, nr. 24919/94, 8.07.1999, §46; *Sürek ve Özdemir c. Turcia*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8.07.1999, §57/ii; *Okçuoğlu c. Turcia*, nr. 24246/94, 8.07.1999, §43/i; *Öztürk c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 22479/93, 28.09.1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegia* (Marea Cameră), nr. 23118/93, 25.11.1999, §43; *Erdoğan c. Turcia*, nr. 25723/94, 15.06.2000, §52; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39/i; *E.K. c. Turcia*, nr. 28496/95, 7.02.2002, §69; *Karkin c. Turcia*, nr. 43928/98, 23.09.2003, §27];

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (*Handyside c. Regatul Unit*, nr. 5493/72, 7.12.1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olanda*, 8348/78 și 8406/78, 11.10.1979); astfel, între altele, este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (*Otto-Preminger-Institute c. Austria*, nr. 13470/87, 20.09.1994, §49; *Wingrove c. Regatul Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25.11.1996, §52; *Gündüz c. Turcia*, nr. 35071/97, 4.12.2003, §37);

d) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (*Gündüz c. Turcia*, nr. 35071/97, 4.12.2003, §40);

e) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (*Witzsch c. Germania*, nr. 7485/03, 13.12.2005);

f) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (*Norwood c. Regatul Unit*, nr. 23131/03, 16.11.2004, *Ivanov c. Rusia*, nr. 35222/04, 20.02.2007);

g) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare [*Handyside c. Regatul Unit*, nr. 5493/72, 7.12.1976, §49; *Lingens c. Austria*, nr. 9815/82, 8.07.1986, §39; *Otto-Preminger-Institute c. Austria*, nr. 13470/87, 20.09.1994, §50; *Wingrove c. Regatul Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25.11.1996, §53; *Incal c. Turcia*, nr. 41/1997/825/1031, 9.06.1998, §52; *Lehideux și Isorni c. Franța*, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, §51; *Fressoz și Roire c. Franța* (Marea Cameră), nr. 29183/95, 21.01.1999, §45; *Ceylan c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 23556/94, 8.07.1999, §74; *Erdoğan ve Ince c. Turcia*, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8.07.1999, §47; *Gerger c. Turcia*, nr. 24919/94, 8.07.1999, §46; *Sürek ve Özdemir c. Turcia*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94,

8.07.1999, §57/iii; *Sürek c. Turcia* NR. 1, nr. 26682/95, 8.07.1999, §58; *Sürek c. Turcia* nr. 4, nr. 24762/94, 8.07.1999, §54; *Okçuoğlu c. Turcia*, nr. 24246/94, 8.07.1999, §43/ii; *Öztürk c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 22479/93, 28.09.1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegia* (Marea Cameră), nr. 23118/93, 25.11.1999, §43; *News Verlags Gmbh & CoKG c. Austria*, nr. 31457/96, 11.01.2000, §52; *Erdođu c. Turcia*, nr. 25723/94, 15.06.2000, §53; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39; *İbrahim Aksoy c. Turcia*, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10.10.2000, §53; *E.K. c. Turcia*, nr. 28496/95, 7.02.2002, §71; *Karkin c. Turcia*, nr. 43928/98, 23.09.2003, §29-30; *Gündüz c. Turcia*, nr. 35071/97, 4.12.2003, §38];

h) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor [*Jersild c. Danemarca* (Marea Cameră), nr. 15890/89, 23.09.1994, §31; *Incal c. Turcia*, nr. 41/1997/825/1031, 9.06.1998, §52; *Lehideux și Isorni c. Franța*, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, §51; *Fressoz și Roire c. Franța* (Marea Cameră), nr. 29183/95, 21.01.1999, §45; *Erdođu și Ince c. Turcia*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8.07.1999, §47; *Gerger c. Turcia*, nr. 24919/94, 8.07.1999, §46; *Sürek c. Turcia* nr. 1, nr. 26682/95, 8.07.1999, §58; *Sürek c. Turcia* nr. 4, nr. 24762/94, 8.07.1999, §54; *Okçuoğlu c. Turcia*, nr. 24246/94, 8.07.1999, §43/iii; *Öztürk c. Turcia* (Marea Cameră), nr. 22479/93, 28.09.1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegia* (Marea Cameră), nr. 23118/93, 25.11.1999, §43; *News Verlags Gmbh & CoKG c. Austria*, nr. 31457/96, 11.01.2000, §52; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39]; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (*Lingens c. Austria*, nr. 9815/82, 8.07.1986, §40; *Gerger c. Turcia*, nr. 24919/94, 8.07.1999, §50; *Şener c. Turcia*, nr. 26680/95, 18.07.2000, §39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (*Otto-Preminger-Institute c. Austria*, nr. 13470/87, 20.09.1994, §49);

Aplicând aceste principii, se poate constata că petentul este considerat a fi neloial României doar pe motivul că ar fi de naționalitate maghiară și ar avea cetățenia franceză (deși are și cetățenie română). Pentru a-l denigra, reclamatul a afirmat că „are un singur lucru în gură: «les roumains c'est la merde», «la Roumanie c'est la merde»”. Astfel de afirmații offensează în mod gratuit alții (toți cetățenii României de naționalitate maghiară), nu contribuie la nici o formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane.

Afirmațiile reclamatului conform căreia doar cei care au naționalitatea și cetățenia română pot fi Marele Comandor al unui Suprem Consiliu este infirmată de statutul asociației depus de reclamat, care arată că membrii Supremului Consiliu din România trebuie să aibă cetățenia română, fără să specifice că nu pot avea și cetățenia unei alte țări, iar privind apartenența etnică a membrilor nu există o limitare.

În concluzie, Colegiul director constată că afirmațiile publice și comunicatele publicate ale reclamatului au dus la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, ofensiv față de petent pe criteriul apartenenței etnice atribuite lui și pe criteriul cetățeniei franceze.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate reprezintă hărțuire în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (5) ale O.G. nr. 137/2000, republicată;
2. Recomandă reclamatului Bartolomeu Constantin Săvoiu să evite în viitor formulări ce pot duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, ofensiv;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

–

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
GERGELY DEZIDERIU – Membru
HALLER ISTVÁN – Membru
PANFILE ANAMARIA – Membru
POP IOANA LIANA – Membru
VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru
VLAȘ CLAUDIA SORINA – Membru